

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง “ความพร้อมของราชการส่วนภูมิภาคในการจัดการความมั่นคงภายใต้ภัยคุกคามรูปแบบใหม่ : กรณีศึกษาจังหวัดจันทบุรี” วิธีการดำเนินการวิจัยในที่นี้จะใช้การวิจัยเชิงบูรณาการ (Mixed Method) คือจะใช้วิธีการวิจัยเชิงสำรวจ เพื่อตอบวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 เป็นหลัก และการวิจัยเชิงคุณภาพเพื่อตอบวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 ดังนั้นผู้วิจัยจะนำเสนอรายละเอียดวิธีการดำเนินงานวิจัยใน 2 หัวข้อหลัก คือ

1. การวิจัยเชิงสำรวจ
 - 1.1 การกำหนดประชากร
 - 1.2 การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
 - 1.3 การวิเคราะห์ข้อมูล
2. การวิจัยเชิงคุณภาพ
 - 2.1 การสัมภาษณ์เชิงคุณภาพ
 - 2.2 การสังเกตการณ์แบบมีส่วนร่วม
 - 2.3 การตรวจสอบข้อมูลเชิงคุณภาพ
 - 2.3 การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ

การวิจัยเชิงสำรวจ

การกำหนดประชากร

ประชากรที่ใช้เป็นเป้าหมายการวิจัย ได้แก่ ผู้แทนราชการส่วนภูมิภาคระดับจังหวัดจันทบุรีที่รับผิดชอบงานด้านความมั่นคง และผู้แทนราชการส่วนภูมิภาคระดับอำเภอที่รับผิดชอบงานด้านความมั่นคงในพื้นที่จังหวัดจันทบุรี จำนวน 10 อำเภอ รวมทั้งหมด 11 หน่วยงาน ได้แก่ (ชัยนนต์ ประดิษฐ์ศิลป์. ม.ป.ป. : 138 – 139)

1. ที่ทำการปกครองจังหวัดจันทบุรี กลุ่มงานความมั่นคง
2. ที่ทำการปกครองอำเภอเมืองจันทบุรี ฝ่ายความมั่นคง
3. ที่ทำการปกครองอำเภอท่าใหม่ ฝ่ายความมั่นคง
4. ที่ทำการปกครองอำเภอขลุง ฝ่ายความมั่นคง

5. ที่ทำการปกครองอำเภอนายายอาม ฝ่ายความมั่นคง
6. ที่ทำการปกครองอำเภอมะขาม ฝ่ายความมั่นคง
7. ที่ทำการปกครองอำเภอเขาคิชฌกูฏ ฝ่ายความมั่นคง
8. ที่ทำการปกครองอำเภอโป่งน้ำร้อน ฝ่ายความมั่นคง
9. ที่ทำการปกครองอำเภอสอยดาว ฝ่ายความมั่นคง
10. ที่ทำการปกครองอำเภอแหลมสิงห์ ฝ่ายความมั่นคง
11. ที่ทำการปกครองอำเภอแก่งหางแมว ฝ่ายความมั่นคง

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือวิจัย ได้แก่แบบสัมภาษณ์ “ความพร้อมของราชการส่วนภูมิภาคในการจัดการความมั่นคงภายใต้ภัยคุกคามรูปแบบใหม่ : กรณีศึกษาจังหวัดจันทบุรี” โดยแบ่งเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของหน่วยงานราชการส่วนภูมิภาค ลักษณะของคำถามเป็นคำถามแบบเลือกตอบ (Check List) จำนวน 1 ข้อ และคำถามปลายเปิด (Open Ended) จำนวน 2 ข้อ

ตอนที่ 2 เป็นแบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับการศึกษาระดับความพร้อมของราชการส่วนภูมิภาค จังหวัดจันทบุรีในการจัดการความมั่นคงภายใต้ภัยคุกคามรูปแบบใหม่ จำนวน 5 สภาพปัญหา โดยทำการศึกษาเป็น 5 ประเด็นปัญหา ลักษณะของคำถามเป็นแบบเลือกตอบ (Check List) โดยมีหัวข้อการศึกษา ดังนี้

1. เรื่องยาเสพติด จำนวน 25 ข้อ
2. เรื่องแรงงานต่างด้าวหลบหนีเข้าเมืองโดยผิดกฎหมาย จำนวน 24 ข้อ
3. เรื่องการทำลายทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม จำนวน 20 ข้อ
4. เรื่องสาธารณสุขขนาดใหญ่ จำนวน 19 ข้อ
5. เรื่องโรคระบาด จำนวน 21 ข้อ

ตอนที่ 3 เป็นแบบสัมภาษณ์แนวทางการเสริมสร้างความพร้อมของราชการส่วนภูมิภาค จังหวัดจันทบุรีในการจัดการความมั่นคงภายใต้ภัยคุกคามรูปแบบใหม่ ลักษณะแสดงความคิดเห็นแบบปลายเปิด (Open Ended) จำนวน 6 ข้อ

การสร้างเครื่องมือวิจัย และการหาประสิทธิภาพของเครื่องมือ ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างเครื่องมือตามขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความพร้อมของราชการส่วนภูมิภาค ยุทธศาสตร์ และนโยบายความมั่นคงของชาติ ความหมายภัยคุกคามรูปแบบใหม่ ความหมายของการจัดการ

ขั้นตอนที่ 2 การสร้างเครื่องมือเพื่อการศึกษา

ขั้นตอนที่ 3 นำแบบสัมภาษณ์เสนออาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบความถูกต้องหาความตรงตามโครงสร้างเนื้อหา ครอบคลุมเนื้อหา และความถูกต้องเหมาะสมของภาษา

ขั้นตอนที่ 4 นำแบบสัมภาษณ์ที่ปรับปรุงแล้วให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความถูกต้อง และความครอบคลุมของเนื้อหาให้ได้อรรถาธิบายที่ตรง และมีความสมบูรณ์

ขั้นตอนที่ 5 จัดพิมพ์แบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ไปใช้สัมภาษณ์กลุ่มประชากร

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. การวิเคราะห์ตัวแปรส่วนบุคคลจะใช้ค่าสถิติเชิงพรรณนา คือการนำมาแจกแจงความถี่ (Frequency) คำนวณเป็นค่าร้อยละ (Percentage) แล้วนำเสนอในรูปตารางความเรียง

2. การวิเคราะห์ตัวแปรต้นหรือตัวแปรตามจะใช้ค่าสถิติเชิงพรรณนา โดยนำเสนอในรูปของค่าเฉลี่ย (μ) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

การศึกษานี้ใช้โปรแกรมสำเร็จรูปในการวิเคราะห์ข้อมูล สถิติที่ใช้เป็นสถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ได้แก่ ค่าร้อยละ และค่าเฉลี่ย สำหรับการวัดระดับความพร้อมของราชการส่วนภูมิภาคจังหวัดจันทบุรีในการจัดการความมั่นคง โดยสัมภาษณ์จากประชากรผู้ตอบแบบสัมภาษณ์ สร้างแบบวัดระดับความพร้อมของราชการส่วนภูมิภาคจังหวัดจันทบุรีในการจัดการความมั่นคงที่เรียกว่า Likert Scale (นฤมล สุมรรคา, 2554: 55) โดยมีตัวเลือกตอบแบบ 5 ระดับ โดยแต่ละระดับกำหนดเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

คะแนน		ระดับความพร้อม
กำหนดให้มีค่าเท่ากับ 5	หมายถึง	มากที่สุด
กำหนดให้มีค่าเท่ากับ 4	หมายถึง	มาก
กำหนดให้มีค่าเท่ากับ 3	หมายถึง	ปานกลาง
กำหนดให้มีค่าเท่ากับ 2	หมายถึง	น้อย
กำหนดให้มีค่าเท่ากับ 1	หมายถึง	น้อยที่สุด

การแปลผลและอภิปรายผลการวิจัย ลักษณะของแบบสัมภาษณ์ชุดนี้ จากการวัดแบบมาตราส่วนประมาณค่านั้นสามารถนำมาอภิปรายผลโดยระดับอันตรภาคชั้น มีดังนี้ (นฤมล สุมรรคา, 2554: 55)

จากสูตร ความกว้างของอันตรภาคชั้น = $\frac{\text{คะแนนสูงสุด} - \text{คะแนนต่ำสุด}}{\text{จำนวนชั้น}}$

$$= \frac{5 - 1}{5}$$

$$= 0.8$$

ซึ่งจะได้ค่าเฉลี่ยแต่ละระดับห่างกัน 0.8 และกำหนดความหมายของค่าคะแนนเฉลี่ยแต่ละระดับ ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.21 ถึง 5.00	หมายถึง	มากที่สุด
ค่าเฉลี่ย 3.41 ถึง 4.20	หมายถึง	มาก
ค่าเฉลี่ย 2.61 ถึง 3.40	หมายถึง	ปานกลาง
ค่าเฉลี่ย 1.81 ถึง 2.60	หมายถึง	น้อย
ค่าเฉลี่ย 1.00 ถึง 1.80	หมายถึง	น้อยที่สุด

การวิจัยเชิงคุณภาพ

การสัมภาษณ์เชิงคุณภาพ

การสัมภาษณ์จะใช้วิธีการศึกษาราชการส่วนภูมิภาคระดับจังหวัดจันทบุรีและราชการส่วนภูมิภาคระดับอำเภอในพื้นที่จังหวัดจันทบุรี จำนวน 10 อำเภอ โดยแต่ละกรณีศึกษาจะใช้วิธีการดังนี้ (ชัยชนต์ ประดิษฐ์ศิลป์. ม.ป.ป. : 141 – 142)

การสัมภาษณ์ ในการวิจัยนี้มีลักษณะเป็นการสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง (Semi - structured or Guided Interview) โดยอาศัยแนวการสัมภาษณ์ (Interview Guide) เป็นเครื่องมือในรูปแบบต่างๆ คือ การสัมภาษณ์เจาะลึก (In-depth Interview) เป็นการใช้นำสัมภาษณ์เจาะลึก (ตามภาคผนวก) โดยกำหนดผู้ให้ข้อมูลในการสัมภาษณ์ (Key-informants) หลังจากการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณแล้ว พบปัญหาที่ต้องการข้อมูลเพิ่มเติมให้ได้รายละเอียดที่สมบูรณ์มากขึ้น

การสังเกตการณ์แบบมีส่วนร่วม

การสังเกตการณ์แบบมีส่วนร่วม ผู้วิจัยจะสังเกตการณ์แบบมีส่วนร่วม ในกรณีที่ราชการส่วนภูมิภาคจังหวัดจันทบุรีร่วมในการจัดการตรวจสอบเสพติด การจัดทำค่ายบำบัดผู้เสพ/ผู้ติดยาเสพติด การร่วมรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เป็นต้น โดยมีอุปกรณ์ช่วยเพื่อก่อให้เกิดความชัดเจนในเรื่องการสังเกต ได้แก่ กล้องถ่ายรูป เครื่องบันทึกเสียง ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับความพร้อมของราชการส่วนภูมิภาคในการจัดการความมั่นคงภายใต้ภัยคุกคามรูปแบบใหม่ เพื่อประกอบการวิเคราะห์โดยปราศจากอคติต่อปรากฏการณ์ที่สังเกตให้ได้ข้อมูลที่เป็นจริงที่สุดในการวิจัย

การตรวจสอบข้อมูลเชิงคุณภาพ

การตรวจสอบข้อมูลในที่นี้จะใช้รูปแบบ ดังนี้

การตรวจสอบการสัมภาษณ์ โดยใช้ผู้สัมภาษณ์ที่มีหน้าที่ต่างกัน คือ การสัมภาษณ์ผู้แทนราชการส่วนภูมิภาคระดับจังหวัดจันทบุรีที่รับผิดชอบงานด้านความมั่นคง และผู้แทนราชการส่วนภูมิภาคระดับอำเภอที่รับผิดชอบงานด้านความมั่นคง ในพื้นที่จังหวัดจันทบุรี จำนวน 10 อำเภอ ที่มีภารกิจร่วมกันในการจัดการความมั่นคงภายใต้ภัยคุกคามรูปแบบใหม่

การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ

การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพจะใช้การตีความข้อมูลจากการสัมภาษณ์เพื่อเพิ่มเติมคำอธิบายตารางจากการสำรวจให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

การวิเคราะห์ข้อมูลจะนำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์มาวิเคราะห์ร่วมกับข้อมูลที่ได้จากการสำรวจ ตรวจสอบความสมบูรณ์ และความถูกต้องครบถ้วนของข้อมูล จากนั้นทำการสัมภาษณ์ของผู้ให้ข้อมูลแต่ละประเด็นหลัก และสรุปข้อค้นพบที่ได้จากการสัมภาษณ์

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี